

škof dr. Jože Marketz

Poglobiti pogled na dobro Postno pastirsko pismo 2026

Drage sestre in dragi bratje v Kristusu!

Smo na začetku postnega časa. V mnogih cerkvah so oltarji spet prekriti s postnimi prti. Nemalokrat na prti vidimo prizor, kako Adam in Eva jesta z drevesa spoznanja. S tem izgubita raj, življenje v sozvočju z Bogom, s svetom in samim seboj. Od takrat naprej ljudje hrepenimo po tej enotnosti. Trpimo, ker se odtujimo drug od drugega in se izgublamo v sebičnosti.

Z berilom o izvirnem grehu nas Cerkev na prvo postno nedeljo vabi na pot, ki nas vodi vse tja do praznovanja velike noči. Najprej slišimo veliko pripoved o stvarjenju sveta, kjer je ospredju dostojanstvo človeka in vprašanje, ali je Bog ustvaril »najboljši« svet. Na koncu je odgovor jasen JA: »Bog je videl vse, kar je naredil, in glej, bilo je zelo dobro« (1Mz 1,31). A bodimo iskreni: ali si ne moremo predstavljati boljšega sveta? Ali nas vsakodnevne novice ne soočajo z resničnostjo, ki bi nujno potrebovala več miru, sočutja in še mnogo drugega?

To je tema pripovedi o padcu človeka. Išče odgovor na vprašanje, zakaj ne živimo v svetu, v katerem prevladujejo resnica, dobrotu in lepota. V tej pripovedi najdemo temeljna vprašanja, ki veljajo vedno, vsepovsod in za vsakogar. Vsak od nas je podoben Adamu in Evi, ker smo vsi vzeti iz zemlje in se bomo vanjo vrnili, kar nam dramatično prikazuje obred pepelnice. Kaj bi lahko pomenilo drevo spoznanja dobrega in zla? Najprej nas spominja na našo svobodo, da se lahko odločimo za nekaj ali nekoga. Ta svoboda je temelj našega dostojanstva, ki ga Bog spoštuje tudi takrat, ko zgrešimo pravo pot. To od nas zahteva odgovornost.

Pri izpolnjevanju te odgovornosti nam pomagajo zapovedi. Njihov smisel je varovati dostojanstvo in svobodo človeka, preprečevati, da bi močnejši uveljavljali svojo moč na račun šibkejših ter da bi soljudi spreminjali v predmet svojega načrtovanja in delovanja. Nobena družba ne more obstajati, če se ne strinja z vrednotami in normami, ki iz njih izhajajo. To soglasje ni samoumevno, ker se ljudje spreminjajo in se je treba vsak dan na novo zavzemati zanj.

Danes se tako soočamo s perečim vprašanjem, kako skrbeti za zaščito življenja vse od začetka do konca. Kako lahko ustvarimo družbo, ki v kriznih časih spodbuja človeka, da reče »da« življenju? Katero pot bomo ubrali, da bomo dosegli več človečnosti in ljubezni do bližnjega?

Enako zaskrbljujoče je, da se na mednarodni ravni postavljajo pod vprašaj mednarodno pravo, na katerem temelji svetovni red, in celo človekove pravice. Relativizacija vrednot ima za cilj utemeljiti pravico močnejših. V bistvu postavlja pod vprašaj, da je vsak človek ustvarjen po božji podobi in da ima zato vsak enako pravico do življenja, sodelovanja v družbenem življenju in soodločanja. Ali ljudje, ki menijo, da so zaradi svojega premoženja, izobrazbe ali drugih dejavnikov bolj pomembni kot drugi, ne želijo biti kot Bog, ker se postavljajo nad druge? Sveto pismo nas opominja: človek ni zasadil drevesa spoznanja dobrega in zla. Drevo je danost, ki jo je že našel v raju. Dano nam je jedro vseh vrednot in zapovedi, varovanje dostojanstva in življenja. Zaradi svobode in dostojanstva človeka pa kot kristjani ne moremo molčati ali ostati nedejavni, ko gre za vprašanje dobrega in zla.

Drage sestre in dragi bratje! Izkoristimo dneve postnega časa, da poglobimo svoj pogled na dobro. Najprej pogledjmo sami nase. Pogosto vrednote ostanejo le besede, ki jih v vsakdanjem življenju ne uresničujemo. Sprejmimo Jezusovo povabilo, sledimo njegovim navodilom in živimo po njegovem zgledu. Izkoristimo tudi ponudbo zakramenta sprave in doživeli bomo okrepitev, predvsem pa odpuščanje, brez katerega nov začetek ne more uspeti. Bodimo pripravljeni odpustiti drug drugemu, ker nam je tudi Bog odpustil in nam odpušča. Iščimo skladnost z Bogom, svetom in med nami!

Naj vas Božji blagoslov spremlja v tem času bližajoče se velike noči.

+ Jože Marketz
škof

Celovec, 1. postna nedelja, 22. februar 2026